

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r7639128686,WROBLEWSKI-Jozef.html>
27.05.2024, 23:56

WRÓBLE WSKI Józef

Osoba

WRÓBLEWSKI Józef

Urodzony

1879

Zmarł

1920

Opis

ur. się 25 października 1879 r. w Sarbinowie (powiat gostyński) w rodzinie Antoniego i Marii z domu Koralewskiej, właścicieli gospodarstwa ogrodniczego. Miał siostrę Władysławę. Ukończył seminarium nauczycielskie. Posiadał status nauczyciela elementarnego. W okresie od 1 października 1900 r. do 30 września 1901 r. odbył roczną służbę wojskową w armii niemieckiej w 155 Pułku Piechoty w Ostrowie Wlkp. Po jej ukończeniu awansowany na stopień kaprała. W latach 1910-1914 był kierownikiem Szkoły Powszechnej w Radomierzu (daw. pow.

babimojski).

Po wybuchu I wojny światowej został 2 września 1914 r. zmobilizowany do armii niemieckiej z zadaniem szkolenia rekrutów przy 37 Pułku Zapasowym. W maju 1915 r. ukończył w Neuhammer (Nowa Kuźnia) 4-tygodniowy kurs dający kwalifikacje na zastępcę oficera. W październiku tegoż samego roku odbył kolejny kurs 3-tygodniowego przeszkolenia wojskowego, ale już na linii frontu w Marville pod Verdun. 27 lutego 1916 r. został na własną prośbę wysłany na linię frontu do 77 Pułku Grenadierów Obrony Narodowej, który prowadził działania wojenne we Flandrii i na terenach Francji aż do rzeki Sommy. 5 kwietnia 1917 r. otrzymał awans na stopień podporucznika. 1 czerwca 1918 r. został przeniesiony do 267 Pułku 37 Dywizji w Alzacji, gdzie dowodził najpierw do 25 września kompanią kulomiotów, a potem do 27 października kompanią piechoty. Tegoż dnia po poważnym zranieniu prawej dłoni od postrzału z kulomiotu z czołgu angielskiego został wycofany z pola walki i leczony następnie przez 8 tygodni w lazarecie w Erfurcie. Odznaczony niemieckim Krzyżem Żelaznym II klasy. 1 stycznia 1919 r. po zwolnieniu z dalszego leczenia powrócił na Ziemię Przemęcką, włączając się aktywnie w nurt walki narodowo-wyzwoleńczej.

6 stycznia 1919 r. został dowódcą powstańczej kompanii przemęckiej oraz komendantem odcinka powstańczego od południowego Kanału Obry za Solcem aż do Brenna, Wijewa i Włoszakowic. Siedzibą komendantury była Błotnica, w której werbowano ochotników również na odcinek „Wolsztyn” do ppor. Stanisława Siudy. 6 marca 1919 r. w wyniku przekształcenia oddziałów powstańczych wchodzących w skład Grupy „Leszno”, w 6 Pułk Strzelców Wielkopolskich (późniejszy 60. Pułk Piechoty Wielkopolskiej) został dowódcą 2 batalionu tegoż pułku. Po

zakończeniu zwycięskiego Powstania awansowany na na stopień porucznika Wojska Polskiego. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. W dniu 9 maja tego roku jego 2 batalion wchodzący w skład 60 Pułku Piechoty Wlkp, zniszczył mosty kolejowe za Kijowem, aby uniemożliwić wejście do miasta wojskom bolszewickim.(...) Porucznik Wróblewski jako dowódca II/60 energicznie i umiejętnie przeprowadził przejście przez most leżący w ogniu nieprzyjacielskich ckm i pancerniaków(...)wyskoczywszy osobiście przed linie z okrzykiem „ niech żyje Polska” rzucił się na przewagę nieprzyjacielską odepchnął 3 km w głąb lasu (...).Kilka dni później we wniosku do Kapituły Tymczasowej o odznaczenie por.J.Wróblewskiego Orderem Virtuti Militari, jego przełożeni napisali: mjr B.Śliwiński - dowódca 60 Pułku Piechoty: Porucznik Wróblewski jest dzielnym żołnierzem, odważnym i prężnym oficerem i umiejętnym i doskonałym dowódcą. Za oddane przysługi na powstaniu wielkopolskim podałem go na V. M. IV. stopnia. Dziś proszę o odznaczenie V. M. trzecim stopniem, na które w pełni szczerze zasłużył, a płk Wł.Yung- dowódca 15 Wielkopolskiej Dywizji Piechoty dodał: Por.Wróblewskiego i jego czyny znam osobiście i wniosek d-cy pułku popieram”. W trakcie dalszych działań wojennych 2 batalion w dniu 14 czerwca wziął do niewoli w rejonie Berezyny bolszewicki pułk kawalerii liczący 400 żołnierzy. Potem w czasie odwrotu naszych wojsk por. J. Wróblewski zachorował na czerwonkę i zmarł 13 lipca 1920 r. w wieku 41 lat. Pochowano go we wsi Zagórze nad Niemnem. Ciało ś.p. porucznika Wróblewskiego spoczęło w ziemi, lecz duch jego pozostanie na zawsze wśród wszystkich następnych pokoleń pułku, jako wzór cnót żołnierskich, poświęcenia dla Ojczyzny i powierzonego mu oddziału. Dwa dni po śmierci został awansowany przez Naczelnego Wodza Marszałka Józefa. Piłsudskiego na stopień majora.

Pośmiertnie odznaczony 18 maja 1921 r. Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari V klasy (nr 864) oraz 9 listopada 1932 r. Krzyżem Niepodległości. Rodziny nie założył. Pamięć o majorze Józefie Wróblewskim jest kultywowana w Zespole Szkół Gimnazjum i Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Przemęcie oraz w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Radomierzu.

Bibliografia

A. Fornalski, Wróblewski Józef, (w:) Powstańcy wielkopolscy. Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918-1919, t. III, red. B. Polak, Poznań 2007, s. 248-249.

Autor wpisu

Antoni Fornalski